

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **A., a. s.**, so sídlom v H., zastúpeného JUDr. V. Š., advokátom, so sídlom v Ž., proti odporcom **1/ A. R.**, bývajúcemu v H., **2/ D. R.**, bývajúcej v H., zastúpeným JUDr. E. P., advokátkou, so sídlom v Ž., o **14 874 Sk (493,73 €)**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7 C 61/2007, o dovolaní odporcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. decembra 2008 sp. zn. 14 Co 277/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. decembra 2008 sp. zn. 14 Co 277/2008 a rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zo 7. apríla 2008 č. k. 7 C 61/2007 – 90 a vec vracia na ďalšie konanie Okresnému súdu Žiar nad Hronom.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom zo 7. apríla 2008 č. k. 7 C 61/2007 – 90 uložil odporcom povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi istinu vo výške 14 874 Sk spolu s úrokom z omeškania 12,5 % ročne od 15. 12. 2003 až do zaplatenia, 12 % ročne od 15. 1. 2004 až do zaplatenia, 12 % ročne od 15. 2. 2004 až do zaplatenia, 12 % ročne od 15. 3. 2004 až do zaplatenia, 11 % ročne od 15. 4. 2004 až do zaplatenia, 10 % ročne od 15. 5. 2004 až do zaplatenia, 10 % ročne od 15. 6. 2004 až do zaplatenia, 9 % ročne od 15. 7. 2004 až do zaplatenia, 9 % ročne od 15. 8. 2004 až do zaplatenia, 9 % ročne od 15. 9. 2004 až do zaplatenia, 9 % ročne od 15. 10. 2004 až do zaplatenia, 9 % ročne od 15. 11. 2004 až do zaplatenia, 8 % ročne od 15. 12. 2004 až do zaplatenia, 8 % ročne od 15. 1. 2005 až do zaplatenia, 8 % ročne od 15. 2. 2005 až do zaplatenia, 6 % ročne od 15. 3. 2005 až do zaplatenia, 6 % ročne od 15. 4. 2005 až do zaplatenia,

6 % ročne od 15. 5. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 6. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 7. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 8. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 9. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 10. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 11. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 12. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 1. 2006 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 2. 2006 až do zaplattenia, 7 % ročne od 15. 3. 2006 až do zaplattenia, 7 % ročne od 15. 4. 2006 až do zaplattenia, 7 % ročne od 15. 5. 2006 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 6. 2006 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 7. 2006 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 8. 2006 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 9. 2006 až do zaplattenia, 9,5 % ročne od 15. 10. 2006 až do zaplattenia, 9,5 % ročne od 15. 11. 2006 až do zaplattenia, 9,5 % ročne od 15. 12. 2006 až do zaplattenia a trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku 890 Sk a trovách právneho zastúpenia 5 889 Sk k rukám právneho zástupcu, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru o dôvodnosti nároku uplatneného navrhovateľom titulom bezdôvodného obohatenia (§ 451 Občianskeho zákonníka) vzniknutého odporcom užívaním nebytového priestoru – garáže, pričom jeho výšku určil na základe priemernej platby nájomného v lokalite, kde sa nebytový priestor nachádza (402 Sk mesačne). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa vládneho nariadenia č. 87/1992 Zb. a priznal ich odo dňa nasledujúceho po splatnosti finančného plnenia toho ktorého mesiaca v nadväznosti na výšku dvojnásobku diskontnej sadzby poskytovanej Národnou bankou Slovenska. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 9. decembra 2008 sp. zn. 14 Co 277/2008 na odvolanie odporcov potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s tým, že ho opravil tak, že správne znie : Odporcovia 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi istinu vo výške 14 874 Sk spolu s úrokom z omeškania zo sumy 402 Sk 12,5 % ročne od 15. 12. 2003 až do zaplattenia, 12 % ročne od 15. 1. 2004 až do zaplattenia, 12 % ročne od 15. 2. 2004 až do zaplattenia, 12 % ročne od 15. 3. 2004 až do zaplattenia, 11 % ročne od 15. 4. 2004 až do zaplattenia, 10 % ročne od 15. 5. 2004 až do zaplattenia, 10 % ročne od 15. 6. 2004 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 7. 2004 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 8. 2004 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 9. 2004 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 10. 2004 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 11. 2004 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 12. 2004 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 1. 2005 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 2. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 3. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 4. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 5. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od

15. 6. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 7. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 8. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 9. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 10. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 11. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 12. 2005 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 1. 2006 až do zaplattenia, 6 % ročne od 15. 2. 2006 až do zaplattenia, 7 % ročne od 15. 3. 2006 až do zaplattenia, 7 % ročne od 15. 4. 2006 až do zaplattenia, 7 % ročne od 15. 5. 2006 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 6. 2006 až do zaplattenia, 8 % ročne od 15. 7. 2006 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 8. 2006 až do zaplattenia, 9 % ročne od 15. 9. 2006 až do zaplattenia, 9,5 % ročne od 15. 10. 2006 až do zaplattenia, 9,5 % ročne od 15. 12. 2006 až do zaplattenia. Odporcom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1 191 Sk na účet právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Konštatoval, že odporcovia v odvolaní neuviedli žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa nevysporiadal súd prvého stupňa a s jeho rozhodnutím, ako aj dôvodmi rozhodnutia sa v plnom rozsahu stotožnil. Vzhľadom na zistenie, že sa vo výroku napadnutého rozsudku súd prvého stupňa dopustil zrejmej nesprávnosti, keď v časti výroku za slovami ... „14 874 Sk spolu s úrokom z omeškania“ ... vypadli oproti navrhovanému výroku slová „zo sumy 402 Sk vo výške, z ktorého dôvodu výrok prvostupňového súdu opravil na správne znenie v súlade s § 164 O. s. p. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolanie odporcovia. Žiadali ho zrušiť, spolu s rozsudkom okresného súdu a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu. Namietali odňatie im možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu, ktorý napriek ich nesúhlasu vec rozhodol bez naradenia pojednávania a tiež postupom súdu prvého stupňa, pretože doteraz nebolo rozhodnuté o ich námietke zaujatosti vznesenej písomným podaním z 29. 1. 2008. Boli toho názoru, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Záverom vzniesli námietku premlčania voči uplatnenému nároku titulom bezdôvodného obohatenia z dôvodu právnej neistoty, či túto skutočnosť namietali v prvostupňovom konaní.

Navrhovateľ navrhol dovolanie ako neopodstatnené a neprípustné zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania v špecifikovanej výške.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Jeho úpravou v občianskom súdnom konaní je dotknutý princíp nezmeniteľnosti a záväznosti rozhodnutí súdov, ktoré nadobudli právoplatnosť. Dovoláním preto možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon výslovne pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.). Prípustnosť dovolania proti takémuto zmeňujúcemu rozsudku je založená na rozdielnosti rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa. O rozdielne rozsudky ide vtedy, ak okolnosti významné pre rozhodnutie veci posúdili oba sudy rozdielne, v dôsledku čoho odlišne určili alebo deklarovali práva a povinnosti účastníkov konania. Odlišnosťou sa pritom nemá na mysli rozdielne právne posúdenie veci, pokiaľ nemalo vplyv na obsah práv a povinností účastníkov, ale záver súdu odlišne konštituujujúci alebo deklarujúci práva a povinnosti v právnom vzťahu účastníkov. Pre posúdenie, či ide o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, nie je významné formálne hľadisko (ako odvolací súd formálne rozhodol alebo ako formálne svoj výrok označil), ale obsahové hľadisko (vzájomný vzťah rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvého stupňa v tom zmysle, či práva a povinnosti účastníkov v danom právnom vzťahu posúdili odlišne). Významné nie je ani to, či výroky rozsudkov súdov oboch nižších stupňov sú alebo nie sú odlišne naformulované – aj v tom zmysle je rozhodujúce obsahové hľadisko.

Navrhovateľ sa v danom konaní domáhal voči odporcom zaplataenia (spoločne a nerozdielne) sumy 14 874 Sk s úrokom z omeškania ročne zo sumy 402 Sk za špecifikované obdobie a určenej výške. Súd prvého stupňa na pojednávaní 7. apríla 2008, ako zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, vyhlásil rozsudok, ktorým uložil odporcom povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi istinu vo výške 14 874 Sk spolu s úrokom z omeškania v uvedenom období a výške, ale bez uvedenia zo sumy 402 Sk, ako navrhovateľ uplatňoval. V písomnom vyhotovení rozsudku je výrok v súlade s jeho vyhlásením. Potom rozsudok odvolacieho súdu (označený ako potvrdzujúci) je po obsahovej stránke zmeňujúcim

rozsudkom, pretože na rozdiel od súdu prvého stupňa priznal navrhovateľovi príslušenstvo z inej sumy (nie 14 874 Sk ako súd prvého stupňa, ale zo sumy 402 Sk a nepriznal úrok z omeškania 9,5 % ročne od 15. 11. 2006 do zaplatenia). Preto je dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ako zmeňujúcemu rozsudku, prípustné (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkom podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O. s. p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod, ktorým bolo dovolanie odôvodnené, nie je v dovolacom konaní posudzovaný podľa toho, ako bol označený, ale predovšetkým podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p.). Dovolací súd sa pritom obligatórne zaoberá vadami konania vymedzenými v § 237 O. s. p. a inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O. s. p.).

Povinnosť odvolacieho súdu skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní zaťaženom procesnou vadou, nie je daná teda len vo vzťahu k procesným vadám zmysle § 237 O. s. p., ale tiež vo vzťahu k procesným vadám inej závažnej povahy (tzv. iným vadám), pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť, jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Zo spisu vyplýva, že tak v odvolacom, ale aj prvostupňovom konaní došlo k vade uvedenej povahy.

Podľa § 164 O. s. p. súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejmé nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom. Pritom môže odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, kým opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť.

Podľa § 156 ods. 4 O. s. p. len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

Vychádzajúc z tohto ustanovenia odvolací súd pochybenie súdu prvého stupňa, spočívajúce v tom, že v rozpore s ustanovením § 153 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého súd môže prekročiť návrhy účastníkov a priznať viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania

vzt'ahu medzi účastníkmi (na danú vec nemožno použiť), vyhláseným rozsudkom priznal aj nárok navrhovateľom neuplatňovaný (úroky z omeškania z uplatňovanej istiny, nie zo sumy 402 Sk) nemohol napraviť postupom podľa citovaného § 164 O. s. p., keďže nešlo o zrejmu nesprávnosť, ale nesprávne rozhodnutie vo veci (dôsledok porušenia procesného ustanovenia § 153 ods. 2 O. s. p.).

Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, bolo vydané v konaní postihnutom procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok odvolacieho a prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p.). Ďalšími námietkami odporcov uvedených v dovolaní sa nezaoberal.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: